

Matarinnkaup

Hjördís Edda Broddadóttir

Verkefnið

Námskeið: Neytendafræðsla á Norðurlöndum.

Þátttakandi: Hjörðís Edda Broddadóttir.

Staðsetning: Kennslumiðstöð KHÍ.

Tími: Nóvember 1996 – Janúar 1997.

Form: Veggspjald og vinnuspjöld.

Aldur: Eldri bekkir grunnskólans, sérstaklega 10. bekkur og framhaldsskólanemendur.

Markmið: Nemendur skulu geta borið ábyrgð á eigin neyslu og tekið þátt í skipulagningu fjölskyldunnar á tekjum og útgjöldum (fjármál einstaklinga).

Verkefnið tengist einnig öðrum markmiðum, t.d.:

Skulu nemendur;

- geta valið rétt samsettan mat með tilliti til heilsu, hollustu og umhverfis (matvæli og matreiðsla),
- vita hvað verðsamанburður þýðir og geta nýtt sér það við matarinnkaup (matvæli og matreiðsla),
- gera sér grein fyrir mikilvægi skynsamlegra matarinnkaupa (matvæli og matreiðsla),
- þekkja hvað helstu umhverfismerkingar þýða og læra að nýt a sér þær (neysla og umhverfi).

Lýsing

Það er öllum nauðsynlegt að öðlast grundvallarþekkingu og færni í eigin fjármálum. Verkefnið fjallar um matarinnkaup og ákjósanlegar leiðir til að ná jafnvægi í tekjum og útgjöldum heimilisins. Heimilishald skipar stóran þátt í fjármálum fólks. Það er því mikilvægt fyrir alla að þekkja þá þætti sem tengjast matarinnkaupum og hvernig má stjórna þeim svo hagnaður verði

fyrir viðkomandi sem neytanda. hagnaðurinn er ekki einungis fjárhagslegur. Það er nauðsynlegt að skoða matarinnkaup í víðara samhengi með tilliti til þess að þau hafa áhrif á heislufar fólks og umhverfi þess.

Verkefnið er sett annars vegar fram sem veggspjald sem getur staðið eitt sér og hins vegar sem veggspjald ásamt vinnuspjöldum. Þetta gefur þann möguleika að kennari getur haft mjög frjálsar hendur við útfærslu og er það undir honum komið hvernig til tekst. Veggspjaldið segir allt sem segja þarf. Þar má nota víða, beint eða óbeint, í kennslu. Þegar veggspjaldið er notað ásamt vinnuspjöldum er gert ráð fyrir virkri hópvinnu nemenda og miklum umræðum. Veggspjaldið hefur að geyma sjö lykilatriði. Hverju lykilatriði tilheyrir eitt vinnuspjald. Vinnuspjaldið hefur síðan að geyma ákveðin stikkorð sem tilheyra lykilatriðinu og út frá því eiga nemendur að hefja umræður og frekari vinnu.

Áhersla er lögð á myndræna framsetningu sem tengir lykilatriði og vinnuspjöld saman. Verkefni þetta er mjög opið og býður upp á mikla möguleika en síðan er það kennarans að skapa þær kennsluaðstæður og það andrúmsloft sem þarf svo markmiðið þess skili sér. Forsenda þess er að kennari hafi öðlast grunnþekkingu á neytendafræðslu og markmiðum hennar.

Hjörðís Edda Broddadóttir

Matarinnkaup

-
- Skipuleggja fjármál
  - Skrifa innkaupalista
  - Staðgreiða
  - Skoða næringarinnihaldið
  - Gera verðsamanburð
  - Kaupa umhverfisvæna vöru
  - Athuga dagsetningu á matvöru

Skipuleggja fjármálin

- heildartekjur á mánuði
- heimilisbókhald
- áætla útgjöld til matarinnkaupa á mánuði
- gera vikuleg innkaup
- eyða ekki um efni fram

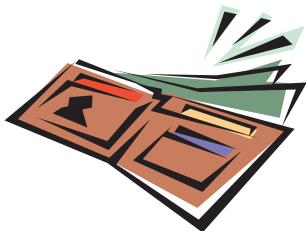

Skrifa innkaupalista

- skipuleggja máltíðir vikunnar
- kaupa það sem stendur á innkaupalistánum
- kaupa ekki óþarfa hluti
- gleyma engu (forðast aukaferðir)
- fara aldrei svangur að versla

Staðgreiða

- heildarsýn yfir fjármálin mikilvæg
- útgjöldin takmörkuð
- greiðslukort er slæmur ávaní

Skoða næringarinnihaldið

- fjölbreytt fæði
- fæðuhringurinn
- neyta grófrar fæðu, sterkju- og trefjaríkrar (ávextir, grænmeti og gróft brauð)
- forðast sælgæti og sætindi
- forðast fituríkan mat
- forðast tilbúna rétti

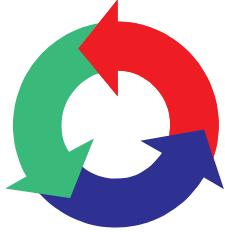

Gera verðsamanburð

- skoða einingarverð
- kaupa tilboðsvörur
- kanna bakgrunn tilboðsins
- gera sér grein fyrir þörfinni

Kaupa umverfisvænar vörur

- hvað þýðir „umhverfisvænt“
- þekkja umhverfismerkingar
- forðast óparfa umbúðir, plast og pappír
- nota taupoka eða innkaupakassa

Athuga dagsetningu á matvörum

- síðasti söladagur
- geymslupol
- rétt meðferð mikilvæg

